

AVROTROS VRIJDAG CONCERT

vrijdag 30 april 2021, 20.15 uur
TivoliVredenburg, Utrecht

EDO DE WAART 80 JAAR

Radio Filharmonisch Orkest Groot Omroepkoor

Edo de Waart, dirigent
Benjamin Goodson, koordirigent

Johannes Brahms 1833-1897

Gesang der Parzen opus 89 1882
voor gemengd koor en orkest

Nänie opus 82 1880
voor gemengd koor en orkest

Symfonie nr. 2 in D opus 73 1877
Allegro non troppo
Adagio non troppo
Allegretto grazioso (quasi andantino)
Finale. Allegro con spirito

Dit concert wordt vanuit TivoliVredenburg in Utrecht vanaf 20.00 uur rechtstreeks uitgezonden op NPO Radio 4 en is ook te volgen via de webcast op www.nporadio4.nl en op Facebook via o.a. de pagina van het AVROTROS Vrijdagconcert. Het concert wordt tevens uitgezonden op NPO2 Extra op 1 juni (de verjaardag van Edo de Waart) vanaf 20.00 uur. Presentatie: Leonard Evers.

EDO DE WAART DIRIGEERT JOHANNES BRAHMS

Ter ere van de tachtigste verjaardag van Edo de Waart, ere-dirigent van het Radio Filharmonisch Orkest, klinkt hier onder zijn leiding een volle avond muziek van een van zijn grote favorieten, Johannes Brahms. Sterker nog: op het programma staan drie werken die Edo de Waart de voorbije decennia vaker dirigeerde in het Vrijdagconcert.

In een interview omschreef De Waart de composities van Brahms als “ongelooflijk menselijk”. Typerend voor Brahms zijn de gulle bladzijden melancholie zoals alleen hij die zo indringend op papier kon zetten. Bijvoorbeeld in zijn laatste werk voor koor en orkest, *Gesang der Parzen* (Gezang van de schikgodinnen) op een tekst van Goethe over het lot van de mens en de wereld. *Nänie* op een tekst van Friedrich Schiller was bestemd voor de nagedachtenis van zijn overleden vriend Anselm Feuerbach. Maar met de landelijke *Tweede symfonie* lijkt zich vriendelijke de lente aan te kondigen.

Gouden bladzijden koormuziek

De negentiende eeuw was een gouden tijdperk voor de koorzang. En wie als Europese koorzanger op zoek was naar het vocale paradijs kon het beste een enkele reis Duitsland of Oostenrijk

maken. Naar Berlijn, Leipzig, Frankfurt, Keulen of Wenen. Want het was daar dat vanaf 1810 zangclubs en koorverenigingen als paddenstoelen uit de grond schoten. Men kon zich aanmelden bij een Liedertafel, Liederkrans of Männergesangverein. Het was de leraar van Mendelssohn, Carl Friedrich Zelter, die als leider van de Berliner Singverein in 1808 het begrip Liedertafel in het leven riep. Dat was een ongedwongen bijeenkomst van dichters, componisten en zangers die met elkaar meerstemmige Duitse liederen zongen. In een brief aan Goethe legde Zelter uit dat de 25 leden van zijn Liedertafel aan een rijk gedekte dis aanschoven om te eten, te drinken en te zingen. De voorkeur werd gegeven aan originele muziek waarvan de inkt nog nat was. En de beste bijdragen werden beloond met een medaille, een heildronk of een lauwerkrans. Achter de gezelligheid ging een hoger doel schuil: het stimuleren en promoten van Duitse poëzie en muziek. Daarmee deed de Liedertafel iets vergelijkbaars als de middeleeuwse gildes van Meistersinger en de achttiende-eeuwse vrijmetselaars met hun muzikale bijeenkomsten.

Johannes Brahms was een van de belangrijkste leveranciers van koormuziek uit de Duitse Romantiek, het genre waarom hij zo bekend en geliefd was bij de talloze koren die Duitsland en Oostenrijk destijds rijk waren. Bij het hedendaagse klassieke muziekpubliek is die koor-

muziek een minder bekende kant van de componist met de grijze baard. Geregeld wordt in concertzalen nog wel zijn milde dodenmis voor de mensheid uitgevoerd, *Ein Deutsches Requiem* voor solisten, koor en orkest. Door de overweldigende muziekstroom is het gemakkelijker te vergeten dat Duitsland meer voortbracht dan talloze symfonieën, symfonische gedichten en Wagners Ring. Is het vreemd dat we in de hier gezongen muziek echo's van Bach horen doorklinken? Bij het grote publiek was hij na zijn dood zo goed als vergeten, maar in een kleine kring van kenners werd zijn muziek in ere gehouden. Vier jaar voordat Brahms in Hamburg het licht zag haalde Felix Mendelssohn Bachs *Matthäus-Passion* onder het stof vandaan en liet die voor het eerst weer klinken, een eeuw na de première van 1729. Ook Brahms hield de herinnering aan Bach warm. In Wenen voerde hij Bachs motetten uit en speelde hij voor Wagner op de piano de *Orgeltocatta in F* voor. Tot aan zijn dood bleef Bach Brahms' grootste inspiratiebron.

Mens en lot

In Brahms' laatste werk voor koor en orkest, *Gesang der Parzen* ('Gezang van de schikgodinnen') uit 1882, komen enkele kenmerken van zijn muziek en denken bij elkaar. Zoals een sombere kijk op de wereld, de mens, zijn geloof en zijn goden. De tekst van Goethe biedt misschien nog minder troost dan Brahms' noten. En die zijn conservatief en vooruitstrevend tegelijk. Het begin doet aan als een neo-barok werk in een romantische jas. Maar het slot bevat voor die tijd zulke moderne samenklanken, dat Anton Webern vond dat Brahms daar de weg naar de toekomst insloeg. De tekst is een monoloog van de gevangene priesteres Iphigenia uit de Griekse oudheid,

zoals Goethe die schreef in zijn toneelstuk *Iphigenie auf Tauris*. Het is een aanklacht van de mens tegen de goden, die zich nauwelijks bekommeren om wat er op aarde gebeurt. Mensen worden door de goden willekeurig opgehield en krijgen privileges, maar even hard vallen ze weer terug in hun alledaagse bestaan en misère. Dacht Brahms daarbij misschien aan zichzelf? Of dacht hij aan de lotgevallen van zijn in 1856 overleden goede vriend Robert Schumann en diens gestrande en overleden kinderen? De indringende muziek kleurt extra donker doordat de tenoren en bassen zijn gesplitst, en Brahms het orkest aanvulde met een contrafagot en een bastuba. Zo klinkt de duistere melancholie waarop Brahms het patent had.

Johannes Brahms

STEUN KLASSIEKE MUZIEK

AVROTROS

Houdt u, net als wij, van klassieke muziek? Word dan lid van AVROTROS Klassiek en steun klassieke muziek en jong talent in Nederland.

In talenttraject *AVROTROS Klassiek presenteert!* bieden wij jonge getalenteerde musici een podium op NPO Radio 4 en nemen zij hun debuut-cd op. Als lid van AVROTROS Klassiek steunt u dit traject en krijgt u drie keer per jaar de debuut-cd's, inclusief magazine, thuisgestuurd.

Helpt u voor € 7,50 per jaar ook mee? Aanmelden kan via avrotros.nl/wordklassieklid of stuur de bon naar: AVROTROS Klassiek, Antwoordnummer 28800, 1200 VX Hilversum (postzegel niet nodig). U krijgt binnen twee weken de laatste editie van het magazine en de debuut-cd in de brievenbus.

3X PER JAAR
de debuut-cd's,
inclusief magazine!

Naam

M/V

Adres

Postcode

Woonplaats

Geboortedatum

E-mailadres

Telefoonnummer

IBAN

N L

0

Ja, ik word lid. Hierbij machtig ik AVROTROS Handtekening om de contributie van € 7,50 per jaar van mijn bankrekeningnummer af te laten schrijven. Dit lidmaatschap geldt tot wederopzegging.

Lofrede voor bevriende schilder

Een jaar eerder componeerde Brahms een qua sfeer verwant werk, *Nänie*, voor vierstemmig koor en orkest. Dit koorwerk op tekst van Friedrich Schiller (1759-1805) was een lofrede op Brahms' goede vriend, de kunstschilder Anselm Feuerbach, die in januari 1880 was overleden in Venetië, slechts vijftig jaar oud. De partituur droeg Brahms op aan Feuerbachs moeder. Hij voltooide *Nänie* in de zomer van 1881, nota bene na een bezoek aan Italië in het vroege voorjaar. De eerste uitvoering was op 6 december 1881 in Zürich. Het gedicht van Schiller is een treurzang voor Adonis, de mooie jonge god die de geliefde was van Venus, de Griekse godin van de liefde en de wijsheid. De eerste regel van het gedicht "Auch das Schöne muss sterben" (Ook het schone moet sterven) die slaat op de eindige schoonheid van Adonis, brengt Brahms in verband met de dood van Feuerbach. In tegenstelling tot de sombere teneur van het gedicht eindigt *Nänie* bij Brahms hoopvol. Want na het aardse verval kan schoonheid voortleven in de kunst. Net als in zijn *Deutsches Requiem* scheidt Brahms in *Nänie* op weergaloze wijze een muzikale band tussen rouw en troost. De keuze voor majeure toonsoorten wijst er op dat hij de dood niet als iets heel tragisch beschouwde. Want in plaats van te focussen op de dood van de hoofdpersoon, concentreert hij zich liever op het treurlied zelf. Daarom herhaalt hij aan het eind niet Schillers laatste versregel "Denn das Gemeine geht klanglos zum Orkus hinab" (Want het gewone gaat geruisloos omlaag naar de onderwereld [de dood]). Nee, Brahms sluit juist af met de voorlaatste regel: "Auch ein Klaglied zu sein im Mund der Geliebten ist herrlich" (Het is ook heerlijk een klaaglied te zijn in de mond der geliefden).

De zonnige Tweede symfonie

Wenen. Drie jaar eerder: 1877. Brahms heeft net zijn *Tweede symfonie opus 73* gereed. Het ging hem snel af deze keer. In zijn zomerverblijf in Pörtlach aan het Wörthermeer in het Oostenrijkse Karinthië was hij begonnen aan het werk. En in de herfst was de symfonie voltooid. Een record tempo voor Brahms. Na een lange lijdensweg was zijn *Eerste symfonie* nog maar net uitgegeven. Vol ironie en zelfspot noemde hij zijn *Tweede symfonie* daarom "das neue liebliche Ungeheuer", "het nieuwe lieflijke monster".

De *Tweede symfonie* is pastoraal en landelijk van sfeer. Tegenover de weerbarstige en ondoorzichtige *Eerste symfonie* is deze *Tweede* een toonbeeld van doorzichtigheid. De thema's zijn vriendelijk en de instrumentatie transparant. Een hoofdrol is weggelegd voor de instrumenten van de landelijkheid, de houtblazers, dus fluit, klarinet en hobo. Toch is de muziek niet week, want ook de machtige trombones, en zelfs een bastuba, komen het verhaal regelmatig kracht bijzetten. Die zijn zelfs doorslaggevend voor de afloop van de expositie van het eerste deel. Want na bladzijden blijmoedigheid sluipt er toch enig onheil in de noten. Het langzame tweede deel met zijn lang gerekte cello-melodie is vol zoete weemoed. Als derde deel schreef Brahms een lieflijk deinend Rondo. De wervelende Finale lijkt een stuk van Haydn te zijn in een jas van Brahms. Ze vormt het ideale mengsel van vreugde en heldhaftigheid en mondt uit in een jubelende en schuimende coda.

Clemens Romijn

GEZONGEN TEKSTEN

Johannes Brahms – Gesang der Parzen

tekst: fragment uit Goethes toneelstuk Iphigenie auf Tauris

vertaling: Marcel Otten

Gesang der Parzen

Es fürchte die Götter
Das Menschengeschlecht!
Sie halten die Herrschaft
In ewigen Händen,
Und können sie brauchen,
Wie's ihnen gefällt.

Der fürchte sie doppelt
Den je sie erheben!
Auf Klippen und Wolken
Sind Stühle bereitet
Um goldene Tische.

Erhebet ein Zwist sich,
So stürzen die Gäste,
Geschmäht und geschändet
In nächtliche Tiefen,
Und harren vergebens,
Im Finstern gebunden,
Gerechten Gerichtes.

Sie aber, sie bleiben
In ewigen Festen
An goldenen Tischen.
Sie schreiten vom Berge
Zu Bergen hinüber:

Gezang van de schikgodinnen

Bevreesd voor de goden
leeft het mensengeslacht!
Zij blijven de heersers
voor eens en altijd,
ze gebruiken die macht
zoals het hun uitkomt.

Nog meer geldt die vrees
hij die verheven wordt!
Op klippen en wolken
staan zetels gerangschikt
rondom tafels van goud.

Ontlaadt zich een ruzie
dan storten de gasten
beschimpt en gebrandmerkt
in 't nachtelijk duister
en wachten vergeefs
geboeid in de diepte
op eerlijke rechtspraak.

Zij echter, zij blijven
en feesten maar door
aan hun tafels van goud.
Van bergtop naar bergtop
is statig hun gang:

Aus Schlünden der Tiefe
Dampft ihnen der Atem
Erstickter Titanen,
Gleich Opfergerüchen,
Ein leichtes Gewölke.

Es wenden die Herrscher
Ihr segnendes Auge
Von ganzen Geschlechtern
Und meiden, im Enkel
Die ehemals geliebten,
Still redenden Züge
Des Ahnherrn zu sehn.

So sangen die Parzen;
Es horcht der Verbannte,
In nächtlichen Höhlen
Der Alte die Lieder,
Denkt Kinder und Enkel
Und schüttelt das Haupt.

Uit gapende afgrond
dampft adem omhoog van
titanen die stikken,
als geuren van offers
een dunne sliert lucht.

Zo wenden de heersers
hun goedkeurend oog af
van ganse geslachten
ze willen bij nakroost
toenmalig geliefde
stom sprekende trekken
van voorvaders niet zien.

Zo zongen de godinnen;
de banneling luistert
in donkere krochten,
Tantalos, de oude,
ziet kindskinderen voor zich
en schudt zijn hoofd.

Johannes Brahms – Nänie opus 82

Tekst: Friedrich Schiller

Auch das Schöne muß sterben! Das
Menschen und Götter bezwinget,
Nicht die eherne Brust rührt es des
stygischen Zeus.
Einmal nur erweichte die Liebe den
Schattenbeherrscher,
Und an der Schwelle noch, streng, rief er
zurück sein Geschenk.
Nicht stillt Aphrodite dem schönen Knaben
die Wunde,
Die in den zierlichen Leib grausam der
Eber geritzt.
Nicht errettet den göttlichen Held die
unsterbliche Mutter,
Wann er, am skäischen Tor fallend, sein
Schicksal erfüllt.
Aber sie steigt aus dem Meer mit allen
Töchtern des Nereus,
Und die Klage hebt an um den
verherrlichten Sohn.
Siehe, da weinen die Götter, es weinen die
Göttinnen alle,
Daß das Schöne vergeht, daß das
Vollkommene stirbt.
Auch ein Klaglied zu sein im Mund der
Geliebten, ist herrlich,
Denn das Gemeine geht klanglos zum
Orkus hinab.

Ook het schone moet sterven! Wat mensen
en goden ook aangrijpt,
het ijzeren hart van Hades, de god der
onderwereld, blijft onberoerd.
Enmaal slechts vermurwde de liefde de
heerser der schaduwen,
en nog op de drempel riep hij streng terug
wat hij schonk.
Niet stelt Aphrodite de wond van de
mooie jongen,
die de ever wreed in zijn prachtige lijf
scheurde.
Haar goddelijke held kan de onsterfelijke
moeder niet redden,
wanneer hij bij de Skaeische poort valt en
zo zijn noodlot volbrengt.
Maar zij stijgt uit de zee met alle dochters
van Nereus,
en zij heffen hun klaagzang aan om de
verheerlijkte zoon.
Zie nu, daar wenen de goden, daar wenen
alle godinnen,
om het schone dat vergaat en het volko-
mene dat sterft.
Het is heerlijk een klaglied te zijn in de
mond der geliefden,
want het gewone gaat geruisloos naar
Orcus [onderwereld] omlaag.

UITVOERENDEN

Edo de Waart, dirigent

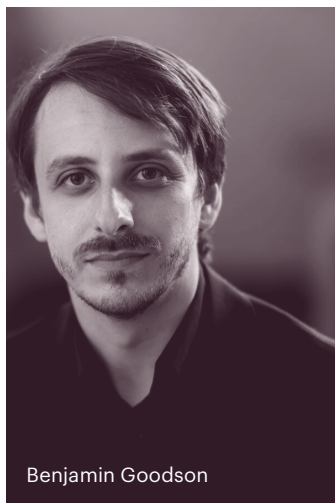
- Edo de Waart was chef-dirigent van het Radio Filharmonisch Orkest van 1989 tot 2005
- sinds 2005 is hij eredirigent van het Radio Filharmonisch Orkest
- hij is ook eredirigent van de Filharmonie in Antwerpen (nu: Antwerp Symphony Orchestra), 'artistic partner' van het Saint Paul Chamber Orchestra in Minnesota en muzikaal leider van het New Zealand Symphony Orchestra
- voorheen was hij artistiek leider van het Milwaukee Symphony Orchestra en artistiek directeur en chef-dirigent van het Hong Kong Philharmonic Orchestra
- Edo de Waart is regelmatig te gast bij het San Francisco Symphony Orchestra, NHK Symphony, Royal Stockholm Philharmonic, Washington National Symphony Orchestra, Minnesota Orchestra en Los Angeles Philharmonic
- onlangs is hij teruggevraagd bij de orkesten van Sydney en Melbourne
- als operadirigent vierde Edo de Waart successen met een breed en gevarieerd repertoire in 's werelds grote operahuizen
- zo dirigeerde hij bij de Nikikai Opera, de opera van Genève, Opéra de Bastille, Santa Fe Opera en The Metropolitan Opera
- na zijn studie hobo, piano en orkestdirectie in Amsterdam werd Edo de Waart eerste hoboïst van het Concertgebouworkest
- in 1964 won hij de Dimitri Mitropoulos Conducting Competition in New York, waarna hij voor één jaar werd aangesteld als assistent van Leonard Bernstein bij de New York Philharmonic

Edo de Waart © Ronald Knapp

- daarna werd hij assistent-dirigent van Bernard Haitink bij het Concertgebouworkest
- in 1967 werd hij aangesteld als gastdirigent van het Rotterdams Philharmonisch Orkest en van het Nederlands Blazers Ensemble
- van 1973 tot 1979 was hij artistiek directeur van het Rotterdams Philharmonisch Orkest
- na zijn debuut bij het San Francisco Symphony Orchestra in 1975 werd hij er gevraagd als gast-dirigent, in 1977 werd hij benoemd als artistiek directeur – een functie die hij tot 1985 zou bekleden
- in 1986 werd hij artistiek directeur van het Minnesota Orchestra
- in 1989 keerde hij terug naar Nederland
- tot en met december 2004 was hij chef-dirigent van het Radio Filharmonisch Orkest
- van 1999 tot 2002 was hij chef-dirigent van De Nederlandse Opera
- van 1995 tot 2004 bekleedde hij deze functie tevens bij het Sydney Symphony Orchestra
- Edo de Waart dirigeerde twee seizoenen geleden twee concerten in het kader van het jubileum 40 jaar (Grote Zaal) Vredenburg en 5 jaar TivoliVredenburg, op 25 januari in het AVROTROS Vrijdagconcert en op 26 januari in de serie Out of the Blue
- op 26 januari 2019 was het namelijk precies 40 jaar geleden dat Edo de Waart Muziekcentrum Vredenburg opende met een concert door het Utrechts Symfonie Orkest
- en op 8 februari dirigeerde hij in het Vrijdagconcert een jubileumprogramma met *Sinfonia* van Tristan Keuris, *Du bist älter, du bist neuer* van Willem Jeths (opdrachtwerk AVROTROS Vrijdagconcert en wereldpremière ter ere van het 40-jarig jubileum van de omroepconcerten in (Tivoli) Vredenburg) en de *Mis in f* van Bruckner
- op 6 december 2019 dirigeerde Edo de Waart in het Vrijdagconcert het Radio Filharmonisch Orkest in Mahlers *Zevende symfonie*

Benjamin Goodson, dirigent GOK

Benjamin Goodson

- de Engelse dirigent Benjamin Goodson is sinds 1 september 2020 de nieuwe chef-dirigent van het Groot Omroepkoor voor minstens drie jaar
- geboren in Hertfordshire, VK, studeerde af met hoogste prijs aan Hertford College in Oxford
- studeerde directie bij Sir Colin Davis, Paul Spicer, Peter Stark en Ulrich Windfuhr
- artistiek leider van het Somerville College
- chef-dirigent van Bath Camerata en vaste koordirigent bij het Dorset Opera Festival
- van 2015 tot 2018 koorleider en assistent-dirigent bij het Rundfunkchor Berlin
- studeerde werken in met NDR Chor Hamburg, MDR Chor Leipzig en koor London Symphony Orchestra
- dirigeerde recentelijk Rothko Chapel van Feldman in Musikfest Berlin met Tabea Zimmermann en het Rundfunkchor Berlin

- Goodson is betrokken bij nieuwe formats voor koorconcerten, zoals Human Requiem van Rundfunkchor Berlin
- assisteerde bij encensering van motetten van Bach met Robert Wilsons
- Benjamin Goodson: *“Ik zie ernaar uit om samen te werken om nieuw repertoire te ontdekken en nieuwe manieren te verkennen om ons met ons publiek te verbinden.”*

Radio Filharmonisch Orkest

- opgericht in 1945, onmisbare schakel in het Nederlandse muziekleven
 - 75-jarig orkest beleeft dit seizoen jubileumjaar
 - speelt naast het grote symfonische repertoire meer dan elk ander Nederlands symfonieorkest muziek van dit moment
 - speelt geregeld premières van opdrachtwerken in omroepseries NTR ZaterdagMatinee en AVROTROS Vrijdagconcert
 - bereikt in vernieuwende concertformats als Pieces of Tomorrow en Out of the Blue jong publiek
 - vrijwel alle concerten rechtstreeks uitgezonden op NPO Radio 4, met gemiddeld dertigduizend luisteraars
 - sinds 1 september 2019 geleid door de Amerikaanse chef-dirigent Karina Canellakis, eerste vrouwelijke chef-dirigent van een Nederlands symfonieorkest
 - Canellakis' illustere voorgangers waren onder meer Bernard Haitink (nu beschermheer), Jean Fournet, Hans Vonk, Edo de Waart (eredirigent), Jaap van Zweden (honorary chief conductor) en Markus Stenz
 - gastdirigenten van het RFO waren Pablo Heras-Casado, Vladimir Jurowski, Vasily Petrenko, Christoph Eschenbach, John Adams, Peter Eötvös, Charles Dutoit, Gennady Rozhdestvensky, Michael Tilson Thomas, Mariss Jansons, Valery Gergiev, Antal Doráti, Kirill Kondrashin en Leopold Stokowski
 - James Gaffigan, vaste gastdirigent sinds 2011, tekende bij tot en met seizoen 2022-2023
 - 2014 Edison Klassiek Oeuvreprijs voor RFO vanwege verdiensten voor het Nederlandse muziekleven
 - 2017 Concertgebouw Prijs (samen met het Groot Omroepkoor)
 - ▶ www.radiofilharmonischorkest.nl
- Wordt u ook vriend van het Radio Filharmonisch Orkest? Zie
- ▶ www.radiofilharmonischorkest.nl/vrienden-van-het-rfo

Groot Omroepkoor

- Met ruim zestig vocalisten het enige professioneel opererende koor van deze omvang in Nederland
- sinds oprichting in 1945 niet weg te denken factor in koor-symfonische repertoire in ons land
- zingt koorpartijen in opera's, oratoria en cantates in de concertseries van de Nederlandse Publieke Omroep, het AVROTROS Vrijdagconcert, de NTR ZaterdagMatinee en Het Zondagochtend Concert
- brengt a capella-concerten in TivoliVredenburg en Jacobikerk in Utrecht en in Amsterdams Concertgebouw

Edo de Waart in het Vrijdagconcert van 22 jan 2016 na afloop van Ein Deutsches Requiem van Brahms door he

et RFO & GOK en solisten Aga Mikolaj (sopraan) en Peter Mattei (bariton) © Bob van Deurzen

- zingt geregeld hedendaags werk, vaak opdrachtwerken van Nederlandse componisten, o.m. Wagemans, Wagenaar, Visman, Manneke, Momotenko-Levitsky, Kortekaas, Roukens, Vleggaar en Zuidam
 - zingt première's van hedendaagse buitenlandse componisten, als Rehnqvist, MacMillan, Whitacre, Adams, Dean, Kancheli, Goebaidoelina en Glanert
 - op repertoire ook 'klassieke' twintigste-eeuwse componisten, als Stravinsky, Boulez, Stockhausen, Kagel, Henze, Ligeti en Messiaen
 - jaarlijks Groot Meezingconcert, met 1200 amateurzangers en RFO
 - veel uitvoeringen van opera's en koorwerken uit de negentiende, twintigste en eenentwintigste eeuw
 - zingt in de omroepseries meestal met RFO
 - eveneens optredens met Het Koninklijk Concertgebouworkest
 - koor zong onder chef-dirigenten Kenneth Montgomery, Robin Gritton, Martin Wright, Simon Halsey, Celso Antunes, Gijs Leenaars, onder koorleider Klaas Stok en vaste gastdirigent Michael Gläser
 - sinds september 2020 chef-dirigent GOK: Benjamin Goodson
 - september 2017 uitreiking van Concertgebouw Prijs aan Groot Omroepkoor en Radio Filharmonisch Orkest
- www.grootomroepkoor.nl
 Wordt u ook vriend van het Groot Omroepkoor?
 ► www.vriendengrootomroepkoor.nl

Nieuw seizoen Vrijdag- concert

Op zaterdag 1 mei start de kaartverkoop voor het nieuwe seizoen van het AVROTROS Vrijdagconcert. Kijk op
 ► tivolvredenburg.nl/avrotrosvrijdagconcert
 en maak uw keuze.

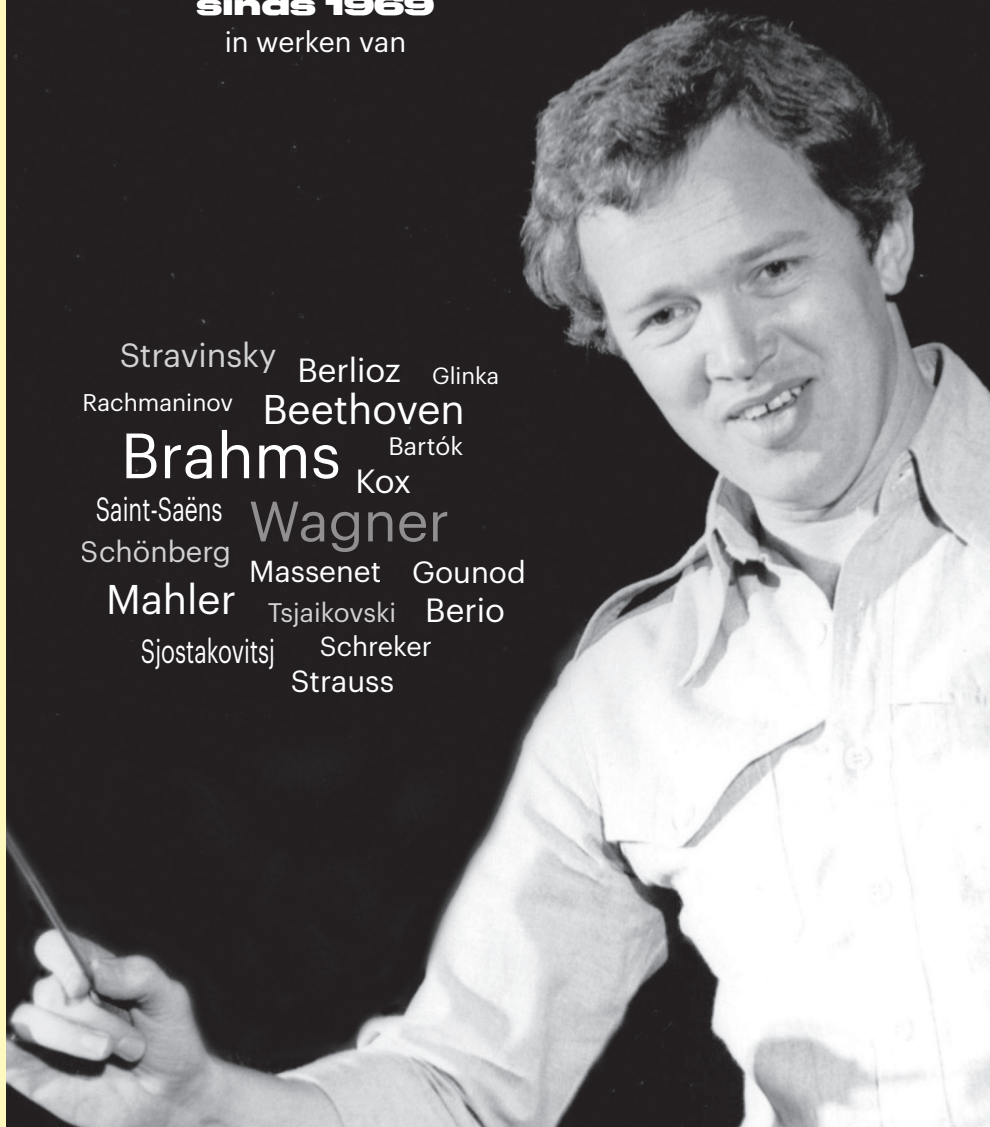
Edo de Waart

dirigeert Radio Filharmonisch Orkest,
Groot Omroepkoor, Radio Symfonie
Orkest en Radio Kamerorkest

sinds 1969

in werken van

Stravinsky Berlioz Glinka
Rachmaninov Beethoven
Brahms Bartók
Kox
Saint-Saëns Wagner
Schönberg Massenet Gounod
Mahler Tsjaikovski Berio
Sjostakovitsj Schreker
Strauss

Edo de Waart

dirigeert Radio Filharmonisch Orkest,
Groot Omroepkoor, Radio Symfonie
Orkest en Radio Kamerorkest

sinds 1969

in werken van

MacMillan
Liszt
Copland **Chopin** Mozart
Mahler Ford Reich
Straesser **Wagner** Janáček
Korngold Mendelssohn Barber
Brahms Prokofjev **Loevendie**
Rossini Dvořák Borodin Ives
Martucci **Adams**
Hindemith **Cage**
Vaughan Williams
Schumann

Edo de Waart
dirigeert Radio Filharmonisch Orkest,
Groot Omroepkoor, Radio Symfonie
Orkest en Radio Kamerorkest
sinds 1969
in werken van

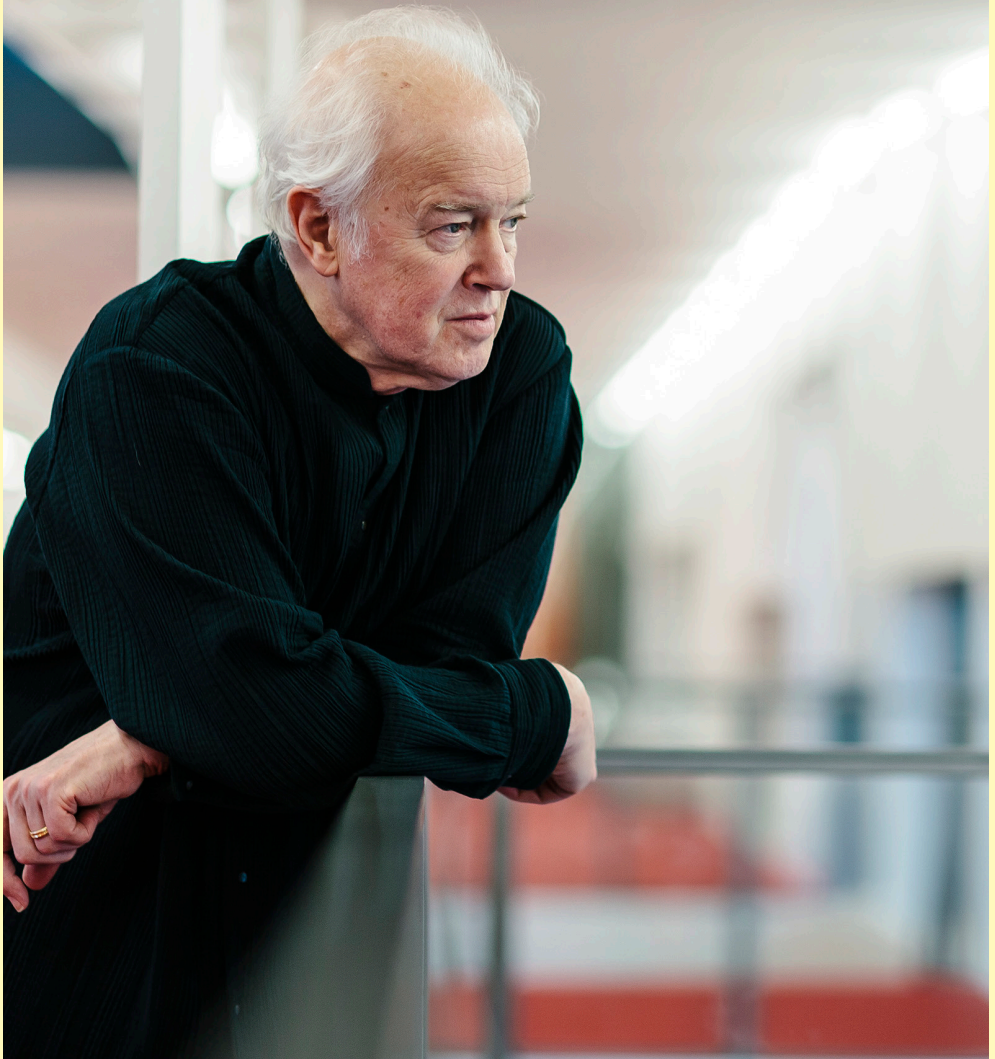
Webern Puccini
Bach Caplet Varèse **Bizet**
Keuris **Beethoven** Rihm
Bruckner Jeths Gershwin
Moessorgski Messiaen Elgar
Bosmans Fauré Wellesz
Schullhof **Zemlinsky**
Debussy Van Vlijmen
Escher **Diepenbrock**
Dukas Ravel
Szymanowski

'Ik ga graag een verbintenis aan voor een langere periode.
Als gastdirigent is het een weekje hier en een weekje daar.
Ook leuk, maar zo bouw je natuurlijk niet echt iets op.'

Edo de Waart

1989-2004 • *chef-dirigent Radio Filharmonisch Orkest*
sinds 2005 • *eredirigent Radio Filharmonisch Orkest*

A close-up portrait of Edo de Waart, an elderly man with white hair and a slight beard, looking upwards and to the left. He is wearing a dark jacket over a white shirt. The background is dark and out of focus.

'Ik heb hier de beste tijd
van mijn leven gehad,
dit is een orkest waar
mensen lief met elkaar
omgaan, zonder
kinnesinne.'

Edo de Waart
over het Radio
Filharmonisch Orkest

BEZETTING

Radio Filharmonisch Orkest

Eerste viool

Joris van Rijn
Dimitri Tchernookov
Fred Gaasterland
Alberto Facanha Johnson
Mariska Godwaldt
Masha Iakovleva
Kerstin Kendler
Pamela Kubik
Leonie Mensink
Pedja Milosavljevic
Gerrie Rodenhuis
Ruud Wagemakers

Tweede viool

Casper Bleumers
Ian van den Berk
Esther de Bruijn
Michiel Eekhof
Wouter Groesz
Annemarie van Helderer
Dana Mihailescu
Renate van Riel
Alexander van den Tol
Frits Wagenvoorde

Altviool

Francien Schatborn
Huub Beckers
Sabine Duch
Robert Meulendijk
Ewa Wagner
Frank Goossens
Roeland Jagers
José Moura Nunes

Cello

Michael Stirling
Eveline Kraayenhof
Mirjam Bosma
Crit Coenegracht
Anneke Janssen
Arjen Uittenbogaard

Contrabas

Rien Wisse
Stephan Wienjus
Walter van Egeraat
Sjeng Schupp

Fluit

Ingrid Geerlings
Ellen Alberts
Maike Grobbenhaar

Hobo

Hans Wolters
Yvonne Wolters

Klarinet

Arjan Woudenberg
Esther Misbeek

Fagot

Jos Lammerse
Freek Sluijs
Birgit Strahl

Hoorn

Petra Botma-Zijlstra
Toine Martens
Frédéric Franssen
Rebecca Grannetia

Trompet

Hessel Buma
Niek Jacobs

Trombone

Dominique Capello
Herman Nass
Rommert Groenhof

Tuba

Bernard Beniers

Pauken

Paul Jussen

Harp

Ellen Versney

Groot Omroepkoor

Sopranen

Titia van Heyst
Charlotte Janssen
Anitra Jellema
Marielle Kirkels
Tanja Obalski
Yun Park
Judith Petra
Maja Roodveldt
Annette de Rozario
Jolanda Sengers
Rachel Thompson
Liesbeth
Vanderhallen

Alten

Nicoline Bovens
Marleene Goldstein
Suzanne Meessen
Marga Melerna
Chantal Nysingh
Anjolet Rotteveel
Lisinka de Vries
Harda van
Wageningen
Roelien van
Wageningen
Els Woldberg

Tenoren

Emilio Aguilar
Balbuena
Alan Belk
Sebastian Brouwer
Dolf Drabbels
Peter-Paul
Houtmortels
Matevž Kajdiž
Albert van Ommen
Uroš Petrac
Jan-Willem
Schaafsma
Georgi Sztojanov

Bassen

Gert-Jan Alders
Peter Duyster
Joep van Geffen
Geert van Hecke
Pieter Hendriks
Palle Fuhr Jørgensen
Itamar Lapid
Ludovic Provost
Menno van Slooten
Lars Terray
Nanco de Vries

AVROTROS VRIJDAG CONCERT

DÉ KLASSIEKE START VAN JE WEEKEND

- ▶ www.avrotrosvrijdagconcert.nl
- ▶ info@avrotrosvrijdagconcert.nl
- ▶ AVROTROSvrijdagconcert
- ▶ @vrijdagconcert
- ▶ vrijdagconcert.avrotros
- ▶ AVROTROSvrijdagconcert

VOLGEND CONCERT

vrijdag 14 mei 2021 (live)

Songfestival in het AVROTROS Vrijdagconcert, vanuit de Grote Zaal van TivoliVredenburg
(met webcast)

'Net Als Toen'

Liedjes uit het Songfestival van toen en nu

Het Ballet Orkest

Ivan Meylemans dirigent

Silencio Pinas

Suzanne Heijdra

Lisse Knaapen

Noah Blindenburg

Charlotte Dommershausen

Marco Hoving

Combo: **Paul Maassen**, toetsen

Jurgen Burdorf, gitaar

Richard Veltmans, drums

Johannes Adema, bas

Anouk Beugels regie

Pim Veulings choreografie

Fleur van der Spruit visuals

Marco Hoving repetitor

Arrangeurs: **Bob Zimmerman**,

Job Greuter, **Marco Hoving**

Jan Pieter Koch programmering

Leonard Evers presentatie

1. Orkest - Te Deum - Prelude van Charpentier

2. Lisse Knaapen - Net als toen (1957, NL, Winnaar), Corry Brokken
Componist: Guus Jansen, tekst : Willy van Hemert

3. Ensemble van alle solisten - Ding a dong, Teach-In (1975, NL, Winnaar)
Componist: Dick Bakker, tekst: Will Luikinga/ Eddy Ouwens

4. Charlotte Dommershausen (met basgitaar. - Non ho l'età, Gigliola Cinquetti (1964, Italië, Winnaar)
Componist: Mario Panzeri, tekst: Nicola Salerno

5. De 4 zangeressen van het ensemble met strijkers - Birds, Anouk (2013, NL, Finale)
Componist: Tove Johansson, Martin Gjerstad, Anouk Teeuwe

6. Ensemble van solisten - Power to all our friends, Cliff Richard (1973, 3e plaats VK. en Waterloo, Abba (1974, Zweden, Winnaar)
Power to all our Friends: componist: Guy Fletcher, tekst: Doug Flett
Waterloo: componisten en tekst: Benny Andersson, Björn Ulvaeus

7. Lisse Knaapen - Molitva, Marija Serifovic (2007, Servië, Winnaar)
Componist: Vladimir Graic, tekst: Sasa Milosevic Mare

8. Ensemble van alle zangers à capella: Arcade, Duncan Laurence (2019 NL, Winnaar)

Componist: Wouter Hardy, Duncan Laurence, tekst: Will Knox

9. Suzanne Heijdra - Boom bang a bang, Lulu (1969 VK, Winnaar)
Componist: Alan Moorehouse, tekst: Peter Warne

10. Noah Blindenburg - Hemel en aarde, Edsilia Rombley (1998, 4e plaats, NL)
Componist: Jochem Fluitsma, Eric van Tijn
Tekst: Jochem Fluitsma, Eric van Tijn

11. Orkest- Piece brève sur le nom d'Albert Roussel, Francis Poulenc (1929)

12. Suzanne Heijdra- Poupée de Cire, France Gall (1965, Luxemburg, Winnaar)
Componist: Serge Gainsbourg, tekst: Serge Gainsbourg

13. Silencio Pinas - Rise like a phoenix, Conchita Wurst (2014, Oostenrijk, Winnaar)
Componist: Ali Zuckowski
Tekst: Joe Putalka, Julian Maas, Charlie Mason

14. Ensemble van alle solisten - De Troubadour, Lenny Kuhr (1969, NL, Mede-Winnaar)
Componist: Lenny Kuhr, tekst: David Hartsema

MEER KLASSIEK BIJ AVROTROS

Met acht programma's op NPO Radio 4, goed bezochte concertseries op vrijdagavond en zondagochtend, tv programma's als Maestro en het Prinsengrachtconcert en boeiende podcasts, is AVROTROS de meest klassieke omroep van Nederland.

Klassieke podcasts

Lekker luisteren naar verhalen over klassieke muziek? Kies dan een podcast uit de grote collectie klassieke podcasts van AVROTROS.

Bijvoorbeeld **'Gustav Mahler...**

Aangenaam!' waarin AVROTROS presentator Hans van den Boom vertelt over zijn liefde voor het werk van Mahler en de bijzondere band tussen Mahler en Amsterdam.

Of de **Oude Muziek Podcast** waarin Ab Nieuwdorp een tijdreis maakt van de Barok, terug in de tijd naar de Renaissance en de Middeleeuwen. Hij spreekt ook specialisten in de oude muziek, onder wie Bach-expert Ton Koopman, barok-expert Jos van Veldhoven en blokfluitiste Lucie Horsch.

En vergeet ook niet te luisteren naar **Klassieke Mysteries**, waarin Rebecca van der Weijde en Ab Nieuwdorp op zoek gaan naar de intrigerende en spannende verhalen rondom het leven en vooral de dood van klassieke componisten.

Deze en alle andere klassieke podcasts van AVROTROS zijn te beluisteren via de website van NPO Radio 4, Apple Podcast, Spotify of de RSS-feed.

Meer info: www.nporadio4.nl/podcasts

Meer informatie over uitzendingen, concerten en ledenaanbiedingen:

► www.avrotros.nl/klassiek

